

Erken ve Lokal İleri Evre Hastalıkta Cerrahi Tedavi

Ali BÖREKOĞLU¹

GİRİŞ

Prostat kanseri, erkekler arasında en sık görülen kanser türlerinden biridir ve kansere bağlı ölümlerin önde gelen nedenlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Kanser türünün heterojen doğası nedeniyle, prostat kanseri genellikle yavaş ilerler ve lokal olarak sınırlı kalırken, bazı durumlarda daha agresif bir seyir izleyebilir. İlerleyen yaşlarda görülme sıklığındaki artış ve de beklenen yaşam süresinde yaşanan artış nedeni ile görülme sıklığının artması kaçınılmazdır. Bu nedenle, prostat kanserinin erken tanısı ve tedavisi büyük bir öneme sahiptir.

Lokal ve lokal ileri evre prostat kanseri, tanımlayıcı evreler olarak kabul edilir ve tedavi seçenekleri açısından da özel bir öneme sahiptir. Cerrahi tedavi, bu evrelerde sıklıkla tercih edilen bir yaklaşım olmuştur. Cerrahi tedavi, kanserli dokunun cerrahi olarak çıkarılmasını içerir ve hastanın yaşam kalitesini ve sağ kalım süresini etkileyebilir. Bu bölümde, lokal ve lokal ileri evre prostat kanserinin cerrahi tedavi seçenekleri incelenecek, tedavi yaklaşımları ve sonuçları tartışılacak ve güncel literatür ışığında bu hastaların yönetimine dair önemli konular ele alınacaktır.

Avrupa Üroloji Derneği (EAU) Klavuzuna göre lokalize prostat kanseri cT1 ve cT2 evreleri, kanserin lokal olarak sınırlı olduğu durumları ifade ederken, N0 ve M0 evreleri ise lenf nodu tutulumu ve uzak metastaz olmadığını belirtir. Öte yandan, lokal ileri prostat kanseri ise cT3 ve cT4 evrelerini içerir. Bu evrelerde kanser, prostat dışına yayılmış olabilir. Herhangi bir N veya T durumuyla birleştiğinde N(+) evresini temsil eder. Yani lenf nodu tutulumu söz konusu olabilir ancak

¹ Op. Dr., Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Üroloji Kliniği, draliborekoglu@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-8279-688X

SONUÇ

Lokalize ve lokal ileri prostat kanserinin tüm standart tedavileri, kısa, orta veya uzun vadede yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyebilecek olumsuz olay risklerini taşır. Bahsedilen hangi yaklaşımla olursa olsun RP'nin amacı, mümkün olduğunca pelvik organ fonksiyonunu korurken kanserin eradike edilmesi ve prostat kanseri hastalarının yaşam kalitesini en üst düzeye çıkarmaktır. Cerrahi tedavi yöntemi olarak radikal prostatektomi lokal ve lokal ileri prostat kanserinde halen küratif tedavi olarak uygulanmaya devam etmektedir. Yaşam kalitesini artırmak için gelişen teknoloji ile birlikte cerrahi yaklaşımlar perineal ve retropubik açık yaklaşımlardan laparoskopik ve robotik yardımcı tekniklere doğru genişlemiştir. Onkolojik sonuçlar açısından hala bir birine üstünlükleri ispatlanmasa da minimal invaziv olması, daha az kan kaybı ve daha erken normal hayata dönüş ve daha kolay ulaşılabilen yeni nesil robotik teknolojiler gibi faktörler ile RARLP kendini tüm dünyada benimsetmiştir.

KAYNAKLAR

1. Albertsen PC, Hanley JA, Fine J. 20-year outcomes following conservative management of clinically localized prostate cancer. *JAMA*. 2005 May 04;293(17):2095-101. [PubMed]
2. Catalona WJ, Smith DS, Ratliff TL, Dodds KM, Coplen DE, Yuan JJ, Petros JA, Andriole GL. Measurement of prostate-specific antigen in serum as a screening test for prostate cancer. *N Engl J Med*. 1991 Apr 25;324(17):1156-61. doi: 10.1056/NEJM199104253241702. Erratum in: *N Engl J Med* 1991 Oct 31;325(18):1324. PMID: 1707140.
3. Rosario E, Rosario DJ. Localized Prostate Cancer. [Updated 2022 Sep 26]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2023 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK563248/>
4. Sanda MG, Cadeddu JA, Kirkby E, Chen RC, Crispino T, Fontanarosa J, Freedland SJ, Greene K, Klotz LH, Makarov DV, Nelson JB, Rodrigues G, Sandler HM, Taplin ME, Treadwell JR. Clinically Localized Prostate Cancer: AUA/ASTRO/SUO Guideline. Part I: Risk Stratification, Shared Decision Making, and Care Options. *J Urol*. 2018 Mar;199(3):683-690. [PubMed]
5. Mottet N, Bellmunt J, Bolla M, Briers E, Cumberbatch MG, De Santis M, Fossati N, Gross T, Henry AM, Joniau S, Lam TB, Mason MD, Matveev VB, Moldovan PC, van den Bergh RCN, Van den Broeck T, van der Poel HG, van der Kwast TH, Rouvière O, Schoots IG, Wiegel T, Cornford P. EAU-ESTRO-SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Part I: Screening, Diagnosis, and Local Treatment with Curative Intent. *Eur Urol*. 2017 Apr;71(4):618-629. [PubMed]
6. Mottet N, Bellmunt J, Briers E, Bolla M, Bourke L, Cornford P, et al. EAU-ESTRO-SIOG Guidelines on Prostate Cancer. Update March 2017
7. Brierley A, et al. TNM classification of malignant tumors. UICC International Union Against Cancer. 8th edn. 20016. <http://www.uicc.org/resources/tnm/publications-resources>
8. Mayor de Castro J, Caño Velasco J, Aragón Chamizo J, Andrés Boville G, Herranz Amo F, Hernández Fernández C. Cáncer de próstata localmente avanzado. Definición, diagnóstico y tratamiento [Locally advanced prostate cancer. Definition, diagnosis and treatment.]. *Arch Esp Urol*. 2018 Mar;71(3):231-238. Spanish. PMID: 29633943.
9. Bill-Axelson A, Holmberg L, Ruutu M, Garmo H, Stark JR, Busch C, Nordling S, Häggman

- M, Andersson SO, Bratell S, Spångberg A, Palmgren J, Steineck G, Adami HO, Johansson JE; SPCG-4 Investigators. Radical prostatectomy versus watchful waiting in early prostate cancer. *N Engl J Med*. 2011 May 5;364(18):1708-17. doi: 10.1056/NEJMoa1011967. PMID: 21542742.
10. Hamdy, F.C., et al. 10-Year Outcomes after Monitoring, Surgery, or Radiotherapy for Localized Prostate Cancer. *N Engl J Med*, 2016. 375: 1415. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27626136>
11. Wilt, T.J., et al. Follow-up of Prostatectomy versus Observation for Early Prostate Cancer. *N Engl J Med*, 2017. 377: 132. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28700844>
12. Bill-Axelsson, A., et al. Radical Prostatectomy or Watchful Waiting in Prostate Cancer - 29-Year Follow-up. *N Engl J Med*, 2018. 379: 2319. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30575473>
13. Lance RS, Freidrichs PA; Kane C, et al. A comparison of radikal retropubik with perineal prostatectomy for localized prostate cancer within the Uniformed Urology Research Group. *BJU Int*. 2001;87:61-65.
14. Comploj E, Palermo S, Trenti E, et al. Radical perineal prostatectomy: An outdated procedure? *Int J Surg*. 2011;9(5):400-403.
15. Emanu JC, Avildsen IK, Nelson CJ. Erectile dysfunction after radical prostatectomy: prevalence, medical treatments, and psychosocial interventions. *Curr Opin Support Palliat Care*. 2016 Mar;10(1):102-7. doi: 10.1097/SPC.0000000000000195. PMID: 26808052; PMCID: PMC5005072.
16. Jacob F, Salomon L, Hoznek A, Bellot J, Antiphon P, Chopin DK, Abbou CC. Laparoscopic radical prostatectomy: preliminary results. *Eur Urol*. 2000 May;37(5):615-20. doi: 10.1159/000020202. PMID: 10765103.
17. Haglund E, Carlsson S, Stranne J, Wallerstedt A, Wilderäng U, Thorsteinsdottir T, Lagerkvist M, Damber JE, Bjartell A, Hugosson J, Wiklund P, Steineck G; LAPPRO steering committee. Urinary Incontinence and Erectile Dysfunction After Robotic Versus Open Radical Prostatectomy: A Prospective, Controlled, Nonrandomised Trial. *Eur Urol*. 2015 Aug;68(2):216-25. doi: 10.1016/j.eururo.2015.02.029. Epub 2015 Mar 12. PMID: 25770484.
18. Gardiner RA, Yaxley J, Coughlin G, Dunglison N, Occhipinti S, Younie S, Carter R, Williams S, Medcraft RJ, Bennett N, Lavin ME, Chambers SK. A randomised trial of robotic and open prostatectomy in men with localised prostate cancer. *BMC Cancer*. 2012 May 25;12:189. doi: 10.1186/1471-2407-12-189. PMID: 22632109; PMCID: PMC3515414.